

GRU-13-P-LP-102-TR-UK

Kültürel Bağlam, Sosyal Dışlanma ve Yetişkin Katılımı ile ilgili Rapor

 Kaleidoscope
Enterprise Ltd

1

 ac
dc Asociația Consultanților In
Dezvoltare Comunitară

Ortaklar:

KALEIDOSCOPE ENTERPRISE LIMITED,

 Kilcooley
WOMEN'S CENTRE

 MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

ASOCIAȚIA CONSULTANȚILOR ÎN DEZVOLTARE
COMUNITARĂ – ACDC, GEMENEA, SUCEAVA, RO –
ROMANYA (Ortak ülke)

SİVAS İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ, SİVAS, TR - TÜRKİYE
(Ortak ülke)

OZ ZIPS, LEVOCA, SK – SLOVAKYA (Ortak ülke)

KILCOOLEY WOMEN'S EDUCATION AND DEVELOPMENT
GROUP (T/A KILCOOLEY WOMENS CENTRE), BANGOR,
UKN0 – KUZEY İRLANDA (Ortak ülke)

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TELEORMAN,
ALEXANDRIA, RO – ROMANYA (Ortak ülke)

2

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

1. Amaç	s3
2. Arka plan	s3
2.1 Mentorluk nedir? Toplum mentorluğu ne demektir?	s4
2.1.1 Mentorluk nedir?	s4-7
2.1.2 Toplum Mentorluğu ne demektir?	s7
3. Neden Toplum Mentorluğu?	S7
4. Avrupa'da Sosyal Dışlanma - Avrupa	

5. Birleştirilmiş ya da Ortak Bir Yaklaşım İhtiyacı

S8

- Teşekkür

s10

- Dipnotlar ve Kaynakça

s11

ORTAK ÜLKELER-TOPLUMSAL BAĞLAM

1. Kaleidoscope Enterprise	s12-14
2. ACDC Romania	s15-17
3. Oz Zips	s17-18
4. Sivas İl Millî Eğitim Müdürlüğü	s18-20
5. Teleorman Schools Inspectorate Department	s20-21
6. Kilocooley Womens Centre	s22

3

GİRİŞ**1. Amaç**

Ortaklar, AB içerisinde altı ayrı bölgeden, sosyal dışlanmayı ele almak amaçlı toplum mentorluğu uygulamasını teşvik etmek için bir araya gelmişlerdir.

Bu projeden önce, ortaklardan hiçbiri, önceden birlikte çalışmak bir yana, bir diğerinin adını dahi duymamıştır. Bu temel sebeplerden dolayı bu rapor, konuyla ilgilenen daha geniş kitlemize projenin tanıtılmasının yanı sıra, hem ortakları hem de onların içinde bulunduğu “bağlamları” diğer ortaklara daha derinlemesine tanıtma işlevini de görmektedir.

Bu kadar çeşitlilikte kurumsal ve kültürel arka plana sahip çalışma arkadaşının ortak çıkarlar doğrultusunda nasıl işbirliği yapabilecekleri; fakat ayrıca ne kadar yenilikçi ya da radikal olursa olsun aynı stratejilerin ve çözümlerin, kuruluşların sosyopolitik ve ekonomik çevreleri tarafından kısıtlanabileceği ortaya çıkmıştır.

2. Arka plan

AB Grundtvig ortaklığı “Community Mentoring for Social Inclusion [Sosyal İçerme için Toplum Mentorluğu]” projesinde lider organizasyon olan Kaleidoscope Enterprise Limited (KEL), birkaç yıldır mentorluk programları yürütmektedir ve bu Avrupa Birliği projesi yoluyla, proje ortağı ülkelerdeki toplulukların **sosyal içerme/dışlanma** ile ilgili sorunlarını ele almayla bir **toplum mentorluğu** modelinin arasındaki ilgiyi keşfetmeye, geliştirmeye ve teşvik etmeye çalışmaktadır.

Bu genel amaca ulaşmak için, ortaklığın üyeleri ve hitap ettikleri daha geniş kitleler, proje ortaklarının içinde çalıştıkları kültürel ve sosyoekonomik çevreyle, bu hizmeti alan “toplumdan dışlanmış” kişilerin kim olduğuyla ve neden ve kimlerin toplum mentorları olmayı hedefledikleri ile ilgili temel bir kavrayışa sahip olmalıdırlar. Bu rapor, bunun sonucudur.

Daha ötesinde, ortaklığın, farklı ortakların ihtiyaçlarına, sosyoekonomik ve kültürel bağlamlara uyacak şekilde değiştirilebilecek uygulamalara olumlu bakması ve **toplum mentorluğu** düşüncesine sadık kalırken, mentorluk yapıları ve mentor gelişiminin dayandırılabilceği ortak bir uygulama çerçevesinde uzlaşması da (ve gereken yerlerde tercüme edilmesi) gerekmektedir.

Mentorluk, Birleşik Krallık’ta ya da Avrupa’da yeni bir kavram değildir ve bir gelişim aracı olarak iş sektöründe ve eğitimde iyi yapılandırılmıştır. Fakat projedeki pek çok ortak için –toplumdaki gönüllülerin, topluluktaki diğer kişilere mentorluk yapması için eğitilmesi ve gelişimi – tamamen yeni bir yaklaşımdır.

2.1 Mentorluk Nedir ve Toplum Mentorluğu Ne Demektir?

2.1.1 Mentorluk Nedir?

Mentorluk, eğitim kursu gibi bir olay değildir, tamamen mentor ve mentorluk hizmetini alan kişinin beraber oluşturduğu ilişkiye dayanan bir süreçtir. Bu süreç, mentorluk ilişkisinin hedeflerine bağlı olarak yüksek ölçüde yapılandırılmış olacağı gibi enformel bire bir ya da grup toplantıları şeklinde de olabilir. Bu bir yetki verme sürecidir.

Kurumsal bağlamda mentorluk, nadiren bireyin rolünün çok önemli bir parçası olur, daha ziyade iş arkadaşına ya da yeni nesillere bilgiyi ve deneyimi (bilgeliği) aktarma fırsatının yanında, mentora taze bir düşünüş sağlayan ek bir kazanım olmaktadır. Fakat toplum mentorluğu durumunda mentorun, mentorluk hizmeti alan kişiye ilişkin olarak başka rolü olmayacaktır ve bu manada potansiyel olarak “kritik” bir rol oynar. Şimdilik, sadece mentorluk kavramı üzerinde duruyoruz.

Mentorluk, diğer aracılık şekilleriyle karıştırılabilir. Örneğin, **koçluk ile mentorluk arasındaki bazı temel farklılıklar** şunlardır:

	Koçluk	Mentorluk
--	--------	-----------

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Hedefler	Uygun davranış düzeltmek, performansı geliştirmek ve birey yeni bir sorumluluğu kabul ederken gereken becerileri açıklamak	Mentorluk hizmeti alan kişinin kişisel gelişimini desteklemek ve ona rehberlik etmek
İnisiyatif	Öğrenme ve öğretme işini koç yönlendirir.	Mentorluk hizmetini alan kişi kendi öğrenmesinden kendisi sorumludur.
Odak	Kısa dönemde ortaya çıkan problemler ve öğrenme fırsatları	Uzun dönemde kişisel gelişim
Roller	Uygun dönüt vermeye ağırlık verir	Dinleme, rol model sağlama ve öneride bulunup, bağlantı oluşturma ağırlıklıdır

2.1.2 Mentorluk İlişkisinin Doğası

Mentorluk ilişkisinin doğası şu bakımlardan dinamik olma özelliği gösterir:

- İlgili durumlara, amaç ve kişilik özelliklerine göre farklı olacaktır
- Fazla mesai gerektirir
- İki çok farklı mentorluk modeli veya felsefesi tarafından tanımlanan bir spektrumla birlikte şeklini alır ve kendini uyarlar

5

2.1.3 İlişkinin Niteliğini Belli bir Düzeyde Tutmak

Mentorluk ilişkisinin dinamik olması, bireylerin rollerine olan yaklaşım şekillerinde büyük bir farklılaşma yaratır; fakat ilişkinin niteliğini etkileyecek belli başlı etkenler vardır.

- Hedefin Açıklığı – İlişkide bir amaç anlayışı olmalıdır.
- Uyum yaratma ve yürütme becerisi – Mentor ve mentorluk hizmetini alan kişinin temel değerlerde aynı hizada olması, hem ilk intiba hem de ilişkiyi zaman içerisinde devam ettirme bakımından önemlidir. Fakat çok fazla benzerlik taşıyan bireylerin birlikte çalışması sorunlar yaratabilir. Uyum oluşturma süreci, farklılığı temel bir öğrenme kaynağı olarak kabul etme ve buna değer verme becerilerini kapsar.
- Rol ve rolün sınırlarının anlaşılması – Mentorun yönlendirici ya da yönetici bir rol üstlenmeyeceği açık hale gelmelidir.
- Gönüllülük – Her iki katılımcı da ilişkinin bir parçası olmayı istiyor olmalıdır.
- Mentor ve mentorluk hizmeti alan kişilerin temel yeterlikleri – Her iki taraf da bazı beceri ve özellikleri beraberinde getirmelidir. Amaç, bu yetenekleri diyaloglarda öğrenme yoluyla zaman içinde geliştirmek olmalıdır.

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

- Mentorluk hizmeti alan kişinin proaktif (etkin) davranışları ve mentorun geliştirici tavırları - Mentorluk hizmetini alan kişi inisiyatifli olmalıdır ve mentor yönlendirici olmamalıdır.
- Ölçme ve değerlendirme – Mentor ve mentorluk hizmeti alan kişi, ilişkiyi değerlendirmeye zaman ayırmalıdır. İlişkinin nasıl geliştirileceğine odaklanan düzenli ve açık bir diyalog, temel bir faktördür. İlişkiyi daha değerli hale nasıl getirebileceğinizi ve bağlılığı nasıl temin edeceğinizi değerlendirin.

2.1.4 İlişkinin Evrimi

Nitelikli bir mentorluk ilişkisi sürdürmede beş ana evre olmalıdır. Aşağıdaki çizelge, zaman içinde bir mentorluk ilişkisinde yüklenen değer ve öğrenmenin yoğunluğu arasındaki ilişkiyi göstermektedir.

Beş evre, şunlardır:

Evre 1: Uyum İnşa etme

Mentor ve mentorluk hizmeti alan kişi, birlikte çalışıp çalışamayacaklarını keşfederler. Değerler konusundaki hizalarını belirler, karşılıklı saygı ortamı yaratır, ilişkinin amacına karar verip, roller ve beklentilerini oluştururlar.

Evre 2: Yön tayin etme

Bu aşama, tamamen hedef belirleme ile ilgilidir. İlk evrede bir amaç anlayışı oluşturulurken, burada her bir tarafın ilişki süresince neye erişmeleri gerektiğine karar verilir.

Evre 3: İlerleme

En uzun aşamadır. Burada hem mentor hem de mentorluk hizmetinden yararlanan kişi, birbirlerinin algılarını sorgulama konusunda daha rahattır, sorunları daha derinlemesine incelerler ve birlikte öğrenme deneyimini yaşarlar. Ayrıca, mentorluk hizmeti alan kişi, ilişkiyi ve mentorluk sürecini yönetme konusundaki öncülüğü gittikçe kendisi alır.

Evre 4: Sona Erdirme

Mentorluk hizmeti alan kişi hedeflerinin büyük bir çoğunluğunu başardığında gelinen evredir. Mentorluk hizmeti alan, yolculuğuna kendi başına nasıl devam edeceğini planlamaya başlar. Bu, kişilerden birine sağlıksız bir yüklenme durumundan kaçınmada yardımcı olur. Başarıları kutlayarak sona erdirmek, giderek yavaşlamaktan/bağları koparmaktan çok daha iyidir.

Evre 5: Devam Etme

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership ilişkisiyle ilgili aşamadır, sıklıkla her iki tarafın da birbirinden doğaçlama bir şekilde yansıtıcı gibi faydalanabildikleri bir arkadaşlığa dönüşür.

2.1.5 Öğrenmeye yönelik Sohbet

Mentorluk sürecinin vurgusu, mentorluk hizmeti alan kişinin çeşitli meselelere değinebileceği reflektif (yansıtıcı) bir ortam yaratmak üzerindedir. Bunu yapmak için, aşağıdaki adımları takip eden, öğrenme amaçlı bir sohbet kullanılmalıdır:

- **Yeniden doğrulama:** Mentor ve mentorluk hizmeti alan kişi, sadece normal toplumsal inceliklerden daha fazlasını kullanarak, bağlantıyı yeniden kurmak için zaman harcamalıdır. İyi bir ilişkide, duygusal durumlar ve ilgi düzeyi karşılıklı olarak tanınır ve kabul edilir.
- **Sorunu tespit etme:** Mentorluk hizmetini alan kişinin istediği sonucun tanımlanmasının yanı sıra tartışılacak sorunun ifade edildiği zamandır.
- **Karşılıklı anlayış geliştirme:** Mentor, kavrayışı tetikleyecek sorular sorarak konuyu derinlemesine keşfetmesi için mentorluk alan kişiyi yüreklendirir. Soruların amacı, ikisi için de durumu ve içeriğindeki bütün elementleri daha net anlamak içindir. Mentor, kendi deneyimine göre analogiler ya da çözümler önermekten kaçınmak ister. Doğal bir akışla sohbetin sonuna gelindiğinde, mentor karşılıklı anlayışın başarıyla başarılmadığını anlamak amacıyla sohbeti özetlemeli ve kontrol etmelidir.
- **Alternatif çözümleri keşfetmek:** Hem mentor hem de mentorluk hizmeti alan kişinin olabildiğince yaratıcı olduğu ve daha ileri gitmek için yollar aradığı süreçtir. Hedef, mentorluk hizmeti alan kişinin en sonunda aralarından yansıtma için alıp seçeceği birtakım çözümler geliştirmektir.
- **Son kontrol:** Mentor, mentorluk hizmeti alan kişiyi, neyi ve ne için yapacağını ve sorgulanan durum ile kendileri hakkında ne öğrenmiş olduğunu gözden geçirmesi için teşvik eder. Bu, karşılıklı bir anlayışın yolunu açar ve bundan sonra olacakların sorumluluğunu mentorluk hizmeti alan kişiye yükler.

Seanslar arasında, mentorluk hizmeti alan kişi, öğrendikleri şeylerin diğer meselelerle ilişkisini görebilmek için şimdiye kadar tartışılmış olanlar üzerine olan düşüncelerini yansıtmalıdır. Ayrıca mentor da ilişkinin ilerleme sürecinin ölçülebilmesi için kendi rolüyle ilgili derinlemesine düşünmelidir.

2.2 Toplum Mentorluğu ne demektir?

“Toplum mentorluğu, belli bir topluluk içinde (yerel bir mahalle, ilgili bir topluluk ya da kimlik olabilir), o topluluğun insanlarına mentor desteği sağlayan gönüllülerden meydana gelir. Bu, mentorluk hizmeti alan katılımcılarınkine benzer altyapılardan veya ortamlardan gönüllü mentorları içerdiği için bir tür ‘akran desteği’ olarak görülebilir.

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Mentor seansları (mentorlar ve mentorluk hizmeti alan kişiler arasındaki birebir veya grup toplantıları) kamu mekânlarında, mentorluk alan kişilerin evlerinde veya internet ve telefon yoluyla gerçekleştirilebilir. Amaç, mentorluk alanların kişisel gelişimlerini kolaylaştırmak, sosyal bağlantı ağlarını geliştirmelerine katkıda bulunmak ve hedeflerine ulaşmaları için onları motive etmektir. ¹

Toplum mentorluğu danışmanlık, medikasyon, okul eğitimi, sosyal hizmet, gelişmiş ebeveynlik, toplumsal adalet ya da “toplumdan dışlanmış” bireyin yaşamında yer alabilecek diğer hiçbir müdahalenin alt kolu değildir. Daha ziyade, mentorluk yoluyla bizim yapmaya çalıştığımız tüm bireyler nihayetinde toplumun “üyeleri” olduğu için net bir topluluk odağıyla bağımsız kalırken, kişinin, ailelerinin, profesyonellerin yanında onlarla birlikte çalışmaktır.

3. Neden Toplum Mentorluğu?

Mentorluğun değeri, mentorun gelişmiş kişilerarası becerilerine ve tamamıyla mentorluk hizmeti alan kişilere, ilgilerine, umut ve beklentilerine odaklanmış bir ilgi yöneltme yeteneğine eşlik eden bir kişilikte yatar. Etkili bir mentorluk ilişkisinin potansiyel sonuçları muazzamdır.

Toplum mentorluğu, mentorluk hizmeti alan kişinin kendi gelişimiyle çatışma içindeki bir kanuni ya da gizli gündem içermez. Toplum mentorları sadece insanlar için güvenli, eleştirel olmayan, pozitif ve motive edici bir zaman ve mekân sağlamakla ilgilenir. Değeri mentorların, mentorluk hizmeti alan kişilerle eşitliğinde, çeşitlilikte, toplumu temele almalarında ve toplumsal meseleleri ele almaya olan istekliliklerinde yatar.

8

4. Avrupa Bağlamında “Sosyal Dışlanma”

“Avrupa Birliği’nin (AB) toplam zenginliğine rağmen, AB ülkelerindeki fakirlik hala görece yüksek bir seviyededir. AB nüfusunun %16,9’u, yani yaklaşık 85 milyon kişi görece düşük gelirli olma tehlikesi altındadır. 124,2 milyon kişi ya da nüfusun %24,8’i fakirlik ya da sosyal dışlanma tehlikesi altındadır – ya görece fakirlik tehlikesi altında, maddi olarak ciddi biçimde mahrumdur ya da çok düşük iş yoğunluğunun olduğu meskenlerde yaşamaktadırlar.”²

Sosyal dışlanma ya da korunmasızlık, fakirlikle yakından alakalı kavramlardır, fakat KEL ve diğer ortak ülkelerin aşağıda betimlenen çalışmalarının gösterdiği gibi, toplumsal olarak dışlanmış ya da korunmasız insanların tümü fakir değildir. Fakat görece parasal yoksulluk, materyal yoksunluğu ve işgücü piyasasından dışlanmayı bir araya getiren Fakirlik ya da Sosyal Dışlanma kavramı 2010 yılından beri Avrupa düzeyinde kullanılmaktadır. “Fakirliği ve sosyal dışlanmayı betimlemek, karmaşık bir iştir. Yoksulluğu betimlemeye çalışan pek çok yaklaşım vardır.”³

Bir yaklaşım, sosyal dışlanmayı bireyin ya da toplumun sosyal entegrasyonu için önemli olan ve normalde farklı bir toplumun üyelerinin erişebileceği çeşitli haklar, fırsatlar ve kaynakların

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

sistematiik blokajı olarak ifade eder. Bunlar, barınak, çalışma, sağlık hizmetleri, demokratik katılım ve hizmetlerin kullanımına tam erişimin blokajı veya reddi olabilir.

Aşağıdaki diyagram (sayfa 9), tüm AB lkelerinin fakirliğe ve sosyal dışlanma tehlikesine ilişkin olarak nerede olduklarının ilginç bir özetini vermektedir ve bazı okuyucuları şaşırtabilir.

5. Birleştirilmiş ya da Ortak bir ereve İhtiyacı

2014 yılının Ekim ayında Sivas, Türkiye’de düzenlenen üçüncü proje toplantısının ardından, proje ortağı ülkelerin yetişkinlerde sosyal dışlanmayı ele alma, gönüllülerin yönetimi ve gelişimi ve toplumda yetişkinlerle birebir ya da grup çalışması yapma bakımından nerede olduklarına bakılmaksızın hepsinde toplum mentorluğunu geliştirmek amacıyla ortak bir ereve kullanmanın fayda sağlamakla beraber, çok sabit olamadığı ve her bir partner ülkenin yerel gerçekliğine uyarlanabilir olması gerektiği daha net hale geldi.

Genel olarak, ortak ya da birleştirilmiş bir ereve:

1. Toplum mentorlarıyla çalışmada ve eğitim almada yeni olanlara yol göstermelidir.
2. Daha deneyimli partnerlerin standart ve uygulamalarını koruyup geliştirmelidir.
3. Toplumsal dışlanmayı yerel olarak ele almak için bir kavram ve araç olarak toplum mentorluğunun kullanımını teşvik etmelidir.

9

Çalışma, çerçeveye şekil vermek üzerinden başlamıştır ve bu, projenin ikinci yılında sunulacaklar için esas teşkil eden bir bölüm olacaktır. Bu arada bu rapor, ortak bir ereve için gerekli temellerin bazılarını da taşımaktadır.

Avrupa 2020 göstergeleri – yoksulluk ve sosyal dışlanma

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Şekil 1: Ülkelere göre 2005, 2008 ve 2011 yıllarındaki Fakirlik ya da Sosyal dışlanma tehlikesi altındaki insanlar (Nüfus % oranıyla) Kaynak: Eurostat online data code (t2020_50)(*)

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Tüm ortaklar, sosyal olarak dışlanmış yerel topluluklarının kim olduklarını ifade etmişlerdir ve onların deneyimlerini yadsımak, bu projenin amacı değildir. Bir sonraki bölüm, her bir ortağın –kendi kelimeleriyle- detaylı bir tanıtımı, kültürel ortamları ve projedeki eşsiz yerleriyle ilgilidir.

Alina Bîrsan ve Constantin Tanasa, ACDC Romania

Moreen Pascal ve Denise Blair, Kaleidoscope Enterprise Ltd, UK

Kasım 2014

Dipnotlar

- 1- *Toplumsal olarak dışlanmış meskenleri çalışırken, 2011-13 boyunca yürütülen bir eylem araştırma projesinin (Debt on Teesside: Pathways to Financial Inclusion) bir parçası olarak Toplum Temelli Mentorluk kullanıldı; rehber Andrea Armstrong ve Sarah Banks'in desteğiyle Tracey Herrington tarafından derlendi*
- 2- &3 - *The European Anti-Poverty Network (EAPN) Explainer 2014 (No: 6) "Poverty and Inequality in the EU", European Community Programme for Employment and Social Solidarity kapsamında desteklenen bir yayındır—PROGRESS (2007–2013). www.eapn.eu*

1. http://ccnmtl.columbia.edu/projects/rcr/rcr_mentoring/foundation/index.html
2. <http://www.neafoundation.org/publications/mentoring.htm>
3. <http://www.mentoringgroup.com/>
4. http://www.nwrel.org/mentoring/topic_pubs.php
5. <http://www.feminis.ro/feminis/dezvoltare-personala/mentoring-ul-calea-catre-succes-366> (Romanian)
6. http://www.mentoring.com.ro/index.php?lang=ro&page=mentoring_coaching (Romanian)
7. http://ccnmtl.columbia.edu/projects/rcr/rcr_mentoring/foundation/index.html
8. <http://www.neafoundation.org/publications/mentoring.htm>
9. <http://www.mentoringgroup.com/>
10. http://www.nwrel.org/mentoring/topic_pubs.php
11. <http://www.feminis.ro/feminis/dezvoltare-personala/mentoring-ul-calea-catre-succes-366> (Romanian)
12. http://www.mentoring.com.ro/index.php?lang=ro&page=mentoring_coaching (Romanian)

1.

Birleşik Krallık - Hatfield, Herts., İngiltere

Kaleidoscope Enterprise Limited (KEL)'in toplum mentorluğu tasarıları, kuruluşun vizyonunun başarısıyla, "Etnik Azınlık halkın ayrımcılığa uğramadığı ve kamu hizmetlerinin herkese adil ve eşit biçimde erişilebilir olduğu yetkili, kucaklayıcı toplumlardan " biri olmasıyla, bütünleşiktir. Bir kavram ve model olarak, ortak olan Avrupa Birliği ülkelerinde sosyal dışlanmayla mücadele eden **diğer girişimlerin** yanında durmasını tasarlıyoruz. Aynı zamanda "toplumda dezavantajlı", "sosyal korunmasızlık", "sosyal dışlanma" gibi kavramlar, İngiltere'de, ulusötesi bağlamda daha az netliğe neden olacak şekilde sık sık birbiriyle karıştırılmakta ve birbirlerinin yerine kullanılmaktadır. Buna rağmen, her bir ortak ülkede sosyal dışlanmanın göstergeleri ve kimlerin bununla etiketlendiğinin daha açık bir tanımlaması üzerinde konsensusa ulaşmaya çalışıyoruz.

1.1. İngiltere Perspektifinden Sosyal Dışlanma

İngiltere'nin Hertfordshire kasabasındaki çok sayıda grup, kasabada daha hakim olan topluluklar için erişilebilir olan haklar, öncelikler ve fırsatlara tam anlamıyla dahil olmaktan toplumsal olarak dışlanmış olarak düşünülebilir. Sosyal dışlanma tehlikesi altında olarak sayılan bireyler ve topluluklar için hükümetin eylemleri, stratejileri ve teşvikleri, sosyal entegrasyonu teşvik edecek kuruluşlar ve hizmetler mevcuttur. Örneğin, uzun dönem işsiz olan bireyler, topluma angajman ve özgüven yokluğu dolayısıyla sağlık ve refah ile ilgili eylemlerden ve muhtemel çalışma fırsatlarından toplumsal olarak dışlanma tehlikesi altındadır.

Toplumsal dışlanma tehlikesi altında olarak görülebilecek bir diğer grup, kendilerini lezbiyen, gay, biseksüel, transeksüel olarak tanımlayan ve diğer interseks bireylerden oluşur. Herts Aid'de, sağlık ve refah hizmetleri konusundaki farkındalığı arttırmak ve bu topluluklarla etkili bir şekilde nasıl angaje olunabileceği ile ilgili hizmet eğitimi sağlamak amacıyla, özellikle sadece onlar üzerine odaklanan bir çalışan vardır.

Engelli bireyler, hapisten yeni çıkmış kişiler, şartlı tahliye altındakiler ve uyuşturucu madde kullananlar gibi diğer bireyler ve topluluklar da, **ayrımcılık** gibi yollarla sosyal dışlanma riski altındadırlar. Bu yüzden, Birleşik Krallık'ta Equality Act of 2010 (2010 Eşitlik Hareketi) gibi ayrımcılığı azaltmayı ve sosyal içermeyi desteklemeyi amaçlayan eylemler ve politikalar vardır.

Birleşik Krallık'ta, yeni gelenlerin ülkede kendini organize etme ve sonra da yeni çevrelerine yerleşip, entegre olma zorluklarıyla mücadele etme amaçlı kamusal fon alabilme geleneği vardır. WHEM Group, (Kaleidoscope girişiminin önceki adı), bölgesindeki ilk kolektif Etnik Azınlık kuruluşuydu, bünyesinde diğer azınlıkların yanısıra Yahudi, Pakistanlı, Çingene, Karayipli, Afrikalı, Hintli, Kıbrıslı ve Polonyalı temsilcileri vardı.

2001 Britanya ulusal nüfus sayımları (ve 2011 yılındaki sayım) Londra gibi yerlerden iç göçler, AB'den ve başka yerlerden göçler, üniversitenin varlığı ve gittikçe artan sayıda uluslararası öğrenci olması dolayısıyla, yerel bölgedeki etnik profilin değişiyor olduğunu doğruladı. Yasal hizmetler, bu değişimlere ayak uyduramıyordu ve popülasyonun belli bölgelerindeki ihtiyaçlarla yerel hizmetlerin bunlara uygun şekilde cevap verme yeterliliği arasında boşluklar oluşmaya başlamıştı.

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Hizmet alıcılarımız için temel toplumsal “yordayıcılar” (bazıları ortak ülkelerle ortaktır) şunlardır:

- Uzun dönem işsizlik
- Düşük eğitsel kazanım riski
- Göçmen statüleri
- Sosyal izolasyon
- Engellilik

1.2. Kaleidoscope’un Toplumda Angajman Yöntemleri

1.2.1. Bir Topluluk Festivali Hazırlama

Tarihimizde toplumu angaje etmek için kullanılan eski bir yöntem, genelde yerel halk etkinlikleri takviminde bir yeri dolduran eğlence ve ailelere yönelik topluluk şenliklerinin yapılmasıydı. Bu yıllık festival, ulaşmaya çalıştığımız toplulukların yanında yasal kuruluşların görünürlüğü ve güvenilirliğini arttırırken, büyük kalabalıkları (12.000 kişiye varan) çekme konusunda çok başarılı oldu.

1.2.2. Toplantı ve Konsültasyon Olanakları

2007’den önce, ilgiyi çekmek için en sık kullanılan yöntem, yerel toplulukların, özellikle etnik azınlıkların toplum meseleleri ve ihtiyaçları ile ilgili merkezi ve yerel hükümetten temsilciler ile tartışmalara katılmaları için davet edildiği “açık” toplantılardı. Bu “açık” toplantılar, kısa zamanda bir organizasyonu kurmaya yardımcı olacak bireylerin bağlılığını sağlamak amacıyla “üye” toplantıları haline geldi.

14

1.2.3. Hizmetlere erişim olanaklarını genişletmek için diğer organizasyonlarla çalışma ortaklığı

Örneğin, daha önce bahsi geçen cinsel sağlık yardım kuruluşu Herts Aid ve biz, etnik azınlık toplulukları bir yandan organizasyonu kendi ihtiyaçları hakkında bilgilendirirken, onlarla olumlu angajman sağlamak amacıyla ortak çalışmalar yaptık. Bunun karşılığında, Herts Aid, ihtiyaçlar değerlendirmesi ve geridönütlerin sonucunda organizasyonel hizmet sağlama ve öğrenmeyi uyarlayarak toplulukları sağladıkları hizmetler konusunda bilgilendirdi. Ek olarak, çeşitli toplulukları yansıtan yorumcular ve personel üyelerin katkısı, bu toplulukları kuruluşlarla birlikte hareket etme konusunda teşvik edebilir. Dahası, belli bir topluluğa odaklanan, etnik azınlık topluluklarından işçilerin işe alımı, topluluk üyelerine bağlantı kuracakları bir odak noktası verebilir. Bu stratejiler, çok sayıda etnik azınlık grubunu, hizmetlerine erişim sağlamak için Herts Aid ile çalışmak konusunda istekli hale getirmiştir.

1.2.4. Bire bir destek

KEL, 2007 yılında siyah ve diğer etnik azınlık gruplarından gelen öncelikli olarak 11-19 yaş arası genç insanları hedefleyen, özellikle genç azınlık gruplarındaki erkeklerin eğitimde daha fazlasını başarmaları için yardım eden bir toplum mentorluğu projesine klavuzluk etmiştir.

2007 yılından beri, proje hala siyah ve etnik azınlık bireyleri/grupları hedeflemekle birlikte herhangi bir etnik sosyal çevreden genç insanlara mentorluk yapmasının yanısıra, dezavantajlı yetişkinler ve ebeveynler için bir “elinden tutma” hizmeti olarak genişletilmiştir. Kaleidoscope, böyle bireylere iş

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

bulma fırsatlarını ele geçirmeleri için cesaretlendirmek, özgüvenlerini arttırmak ve bilgi-becerilerini güncellemeleri için seanslar uygulamak amacıyla mentorluk ve elinden tutma desteği sağlamaktadır, bu da karşılığında bireyleri güçlendirebilir ve onların sosyal sermayelerini arttırabilir.

1.3. Projenin katılımcıları

Mentorluk hizmeti alan kişilerinkine benzer demografik sosyal çevrelerden göreve getirilen Deneyimli Toplum Mentorları ve Geleceğin Toplum Mentoru Gönüllüleri, toplumdaki dışlanmış gruplarla profesyonel ya da gönüllü olarak çalışmışlardır.

Kumiko Lwanga, KEL proje desteği ve yönetimi asistanıdır ve bu deneyimi, bu Avrupa projesine, özellikle de sosyal medyanın kullanımında katmıştır.

Moreen Pascal, KEL Yöneticisi, ortaklığın baş koordinatörüdür. Londra Üniversitesi Birbeck Yüksekokulu'nda Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi üzerine master derecesi yapmıştır. Bu kurum, Eğitim ve Mesleki Öğrenme Enstitüsü'nün bir ortağıdır.

Hem Kumiko hem de Moreen çalışmaya başlamadan önce kuruluşlarında gönüllülerdi ve kişisel olarak da profesyonel olarak da yardım kuruluşunun etiğine ve vizyonuna bağlılardı.

2.**Romania – Geamana, Suceava**

ACDC Romania, 2011 yılında kurulan, ana misyonu e-kolaylaştırıcı ve e-içerme kavramlarını da kapsayan BİT tabanlı modern teknoloji yoluyla toplum gelişimi ve sosyal içermeyi teşvik etmek olan profesyonel bir kuruluştur.

Etkinlikleri, AB içerisinde en yoksul bölgeler arasında olduğu düşünülen, dezavantajlı kırsal alanlarda yaşayan topluluklardaki korunmaya muhtaç üyelerin sosyal içermesi için çözümler sağlayan danışma hizmetleri odaklıdır.

ACDC Romania temel hedef grupları aşağıdaki kişiler tarafından temsil edilen programlar geliştirmiştir:

- Kırsal nüfus
- Düşük gelirli kişiler
- Eğitim düzeyi düşük insanlar
- Çingene toplulukları
- Aile içi şiddet mağdurları
- Zihinsel engelli bireyler
- Coğrafi olarak soyutlanmış kişiler

16

COME4Inclusion projesi, sosyal refah, iş piyasası, sağlık, eğitim, bilgi ve iletişim, hareketlilik, güvenlik, adalet ve kültür alanlarındaki çok yönlü birtakım eylem ve önlemleri kapsayan, temel sosyal içermeye kavramını e-içerme ile genişleten tamamlayıcı bir yaklaşım önerisi sunmaktadır.

ACDC'nin COME4Inclusion projesi hedef grubu, BİT araçlarına hiç erişimi olmayan ve hiçbir temel beceri ve yeterliğe sahip olmayan kırsal alandaki eğitim düzeyi düşük kişilere ulaşmaya çalışmamız bakımından farklıdır.

Romanya, aslında hiçbirinin tamamen bir parçası olmamakla birlikte üç bölgenin –Orta Avrupa, Doğu Avrupa ve Balkanlar – buluşma noktası olarak görülür. Romanya'nın eşsiz kimliği, muhtemelen Romalılar ve o bölgede yaşayan eski popülasyonun kaynaşması ve çeşitli etkilerle harmanlanmasıyla gelişmiştir.

Romanya'nın kültürü, oryantal kesimler ve Slav ülkelerden biraz etki barındıran, diğer Avrupa kültürlerine çok benzeyen bir kültürdür. Azınlıklar Romanya'ya büyük bir kültürel katkı yapmıştır. Etkiler, Yunanlılar, Bulgarlar, Türkler, Almanlar, Ermeniler, Arnavutlar, Tatarlar, Macarlar, Ruslar, Ukraynalılar gibi azınlık grupları ve diğer etnik gruplardan gelmiştir.

Aralarında dans, tahta oymacılığı, seramik, kıyafette ve ev eşyası dekorasyonlarında örgü ve işleme ve büyüleyici halk müziğinin bulunduğu geleneksel Romanya halk sanatları kırsal bölgelerde hala zenginleşmektedir. Romanya maneviyatı, Doğu Hristiyan dünyasıyla olan güçlü bağlarından çok etkilenmektedir. Modern ulusal mitoloji, Romanyalıların, *Slav denizinde bir Latin adası* ve *tek*

Grundtvig Community Mentoring for Social Inclusion Partnership

Ortodoks Hristiyan Latin halk olduğunu ileri sürer. Romanyalı sadece birkaç Katolik ve az sayıda Protestan vardır, Romanyalıların büyük çoğunluğu Romanya Ortodoks'udur (%90'ın üzerinde). Son nesiller için kilisenin önemi azalmakla birlikte, kilise Romanya'da en çok güvenilen kurum olarak kalmaya devam etmektedir.

Romanya, nüfus bakımından Avrupa Birliği'ndeki yedinci büyük (20,12 milyon) ve Yeni Üye Devletler arasında, Polonya'dan sonra, ikinci büyük ülkedir. 2001-2008 yılları arasında Romanya ekonomisi, Avrupa Birliği ülkeleri arasından en hızlı büyüme oranlarından birini göstererek sene başına ortalama yüzde beş-altıya kadar genişlemiştir. Yine de, Romanya ekonomik gelişme açısından Avrupa ülkelerinin büyük çoğunluğundan önemli ölçüde geride kalmaktadır.

Kırsal nüfus, fakirlik ve sosyal dışlanma açısından şehirde yaşayanlara göre çok daha fazla tehlike altındadır. 2011 yılında Romanya nüfusunun %40,3'ü – Avrupa ortalamasından (%24,1) önemli ölçüde yüksek bir değerle – yoksulluk ve sosyal dışlanma riskiyle karşı karşıya kaldı. Yoksulluk ya da sosyal dışlanma riski altındaki, toplamda 8,63 milyon insandan 4,74 milyonu fakirlik tehlikesi altında olanlardı. 2012 yılında, mutlak yoksulluk oranı şehirlerde %2,4 iken kırsal bölgelerde %7,4'tü. Ulusal mevzuata göre Romanya'daki kırsal kesim, yüzölçümünün %81,7'sini kaplar ve nüfusun %45,1'ini oluşturur.

Kırsal kesimdeki çalışan nüfusun (%64,2) çoğunluğu, düşük verim getiren tarım alanında çalışmaktadır ve sonuç olarak gelirler şehirdekinden daha düşüktür. Çiftçilik sektörünün yeniden yapılandırılması, kırsal kesimden insanları ve işten çıkarılmış endüstriyel işçileri, özelleştirilmiş arazide geçimlik çiftçiliğe dönmeye yöneltti. Kırsal alandaki yoksullar şu grupları içermektedir: 1. Çingene meskenleri, 2. Üç çocuklu ailelerden fazlalarının yaşadığı meskenler, 3. Serbest meslek ve işsizlik, 4. Eğitim düzeyi düşük insanlar.

İtalya ve İspanya'ya giden göçmen işçilere Romanya GSYH'sinden gönderilen pay sürekli artmış olmasına rağmen, bu olgunun önemli yan etkileri vardır – ailelerin bütünlüğü azalmış, çocukların eğitsel performansı düşmüştür ve bu da okul terkinde yükselen artış oranıyla bağlantılıdır. Aile parçalanmasındaki, okul bırakma ve çocuk suçlarındaki yüksek oran, bu yerel topluluk gerçekliğinin endişelendiren kısmıdır. Son istatistikler, mutlak yoksulluk açısından, kırsal kesimdekiler ve çingene etnik azınlığının aşırı yoksulluktan en çok etkilenen gruplar olduğunu göstermektedir. Kırsal bölgelerdeki genç insanlara odaklanan çalışmalar, bu gençlerin kendilerini muhtemel göçmenler olarak gördüklerini ortaya koymaktadır. Böyle bir hedef kitleyle çalışmak kolay değildir ve ulaşılabilecek en aşgari sonuç, insanları sosyal içermede mentor ve kolaylaştırıcılar olmaya motive etmektir. **COME4Inclusion'un yenilikçi yaklaşımı, var olan yerel BİT yöneticilerini, toplum mentorları olarak dâhil olmaya motive etmeyi öngörmektedir.**

Alina Bîrsan, ACDC Romania'nın teknik sekreteridir ve dört yıllık bir dönemdir Avrupa projeleri alanında çalışmaktadır. Online ders koordine etme ve Moodle platformu üzerine bir ders geliştirme işlerinde BİT yöneticileriyle birlikte çalışmaktadır. Tarih bölümünde lisans, Uluslararası İlişkilerde yüksek lisans eğitimi almıştır. Şu anda sosyal ekonomi alanında, Avrupa'da bu alanda çalışan toplumsal şirketler, kooperatifler ve sivil toplum kuruluşlarından oluşan "Social Firms Europe CEFEC" ağında koordinatör olarak görev yapmaktadır.

Carmen Podani, Kennesaw State University (ABD) işletme mezunudur ve Iowa Üniversitesi'ndeki UNESCO eğitim programına (International Women in Science and Engineering - IWISE) katılmıştır. Podani, Romanya Tarım Bakanlığı ile bağlantılı olarak USAID ve Dünya Bankası tarafından finanse edilen projelerin koordinatörüydü (2000-2007) ve 255 dezavantajlı topluluğun kapasitesini yükseltecek etkinlikleri desteklemek için ortaklık, proje ve sürdürülebilir girişimleri geliştirme konusunda proje yöneticisi olarak projeyi koordine etti (2009-2013). Şimdi Yaşam Boyu Öğrenme ve Yetişkin Eğitimi projelerinin yürütülmesini koordine etmekten sorumlu olarak ACDC Romania'nın başkan yardımcılığını yapmaktadır.

3.

Slovakia - Spišská Nová Ves

OZ ZIPS Spišská Nová Ves'te yerel kapsamlı bir kentsel kurumdur. Kendini, bölgede, çağdaş toplumda dezavantaj oluşturan her türden durumu hedefleyen diğer aktif kuruluşlar arasında bir tür köprü/bağlantı ağı oluşturan bir üçüncü sektör platformu olarak ifade etmektedir. Etkinlikleri dışarıdan yeni ortaklarla dayanışmaya yeni enerji getiren, yaratıcı, çoğunlukla sanatsal odaklı atölye çalışmaları şeklinde gerçekleşmektedir.

Kurumsal Yapı:

Böyle bir organizasyonu kurmak, doğal bir ihtiyaçtan ortaya çıkmıştır, çünkü çeşitli dezavantaj gruplarından insanla çalışmaya odaklanan kuruluşların etkinlikleri alanında yüksek ölçüde bölünmüşlük ve koordinasyon eksikliği mevcuttu. Bu kuruluşların etkinlikleri hiçbir karşılıklı danışma ya da dayanışma olmaksızın, koordine olmayan bir tarzda düzenlenmekteydi ve bu yüzden sıklıkla uzun dönem etkinlik türleri ağır basmakta, buna rağmen aynı derecede ihtiyaç duyulan nispeten yararlı olan diğerleri eksik kalmaktaydı.

Bölgemizdeki sosyal ve ekonomik bağlam, temel olarak çingene sorunu ve yaşlıların emeklilik sorunlarında yoğunlaşır. Elbette bölgemizde bu meseleler üzerindeki toplumsal baskı ağır bastığı için kuruluşumuz bu alanlarda da faaliyet gösterir. Fakat yukarıda bahsedilen dezavantajlı gruplardan insanlara yönelik çalışmalara ek olarak, biz, genç neslin problemlerini tanımaya da çabalıyoruz ve ileriye görebilmelerinin bu meseleleri ele almakla kendi ellerinde olduğunu fark etmelerini sağlamak için yaratıcı ve eğlenceli atölye çalışmaları yoluyla onları motive etmeye de çalışıyoruz. Atölye çalışmaları sırasında çok çeşitli sanat tekniklerini kullanmaya çalışıyoruz, çünkü bunların iletişim ve ifade gücünün, alıcı kişiye en doğal gelen yöntem olduğunu düşünüyoruz.

Martin Boroš – Spišská Nová Ves'te bir okula bağlı özel eğitim danışmanlığı merkezinde çalışmaktadır. Çalışmaları, gelişim bozuklukları olan çocuklara kişilik gelişimi ve sosyal kaynaşmada optimum gelişme kaydetmeleri için destek olmanın yanı sıra psikolojik, diyagnostik, önleyici, yöntem bilimsel ve eğitsel destek sağlayan karmaşık pedagojik etkinlikler ve diğer profesyonel aktivitelere de yöneliktir. OZ

ZIPS'te temalı etkinlikleri koordine etme konusunda dışarıdan mentor olarak eylemlerde bulunmaktadır.

Tomas Cetera – Dezavantajlı bireylerin (özellikle gençlerin) sosyal içermesi ve bölgedeki devlet ve özel sektör kuruluşları ve organizasyonlarında çalışmalarını için mentorluk yapmaktadır. Ortaokul öğretmeni olarak görev yapmaktadır ve OZ ZIPS'in kurucu üyesidir.

Filip Kudláček – Bedensel engelli bireylerle fizik tedavi uzmanı olarak çalışmakta ve mentorluk yapmaktadır. Profesyonelliğini fizik tedavi alanında ilerletmektedir ve OZ ZIPS'in kurucu üyelerinden biridir.

Martin Kočiš – OZ ZIPS bünyesinde ana strateji uzmanı ve portfolyo aktiviteleri koordinatörü olarak eylemde bulunmaktadır. OZ ZIPS'in medya iletişimi ve sunumuyla ilgilenmektedir ve OZ ZIPS'in kurucu üyelerindedir.

4. Türkiye – Sivas, Merkez

Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Sivas şehrindeki okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yetişkin eğitimine yönelik her tür eğitim-öğretim etkinliğinin planlanması ve koordine edilmesinden sorumlu bir devlet kurumudur. Sivas, Türkiye'deki 81 ilden bir tanesidir ve orta Anadolu'da yer almaktadır. Bölgede yaklaşık 650.000 kişi yaşamaktadır ve bunların 320.000 kadarı şehir merkezinde bulunmaktadır.

Sivas'ta 312 okul öncesi, 4931 ilköğretim ve 2216 ortaöğretim öğretmeni ile yaklaşık 125.000 öğrenci vardır.

Müdürlük, eğitim üzerine pek çok yerel ve uluslararası proje yürütmüştür. "CM4SI" Yetişkin Eğitimi alanına yönelik yeni bir projedir. Kurum şehirdeki "Yetişkin Eğitimi"nden de sorumlu olduğu için bu konu üzerine bir AB projesi kapsamında çalışmanın iyi bir fırsat olabileceği düşünülmüştür. "Mentorluk", kurumumuz için yeni bir yaklaşımdır ve bu proje kapsamında düşüncemiz, kendi mentorlarımızı eğitmek/geliştirmektir.

4.1 Bir toplum mentorluğu yaklaşımı dahil etmek

Birlikte çalışabileceğimiz dezavantajlı gruplar ve “eğitim mentorları” aşağıda belirtilmiştir:

- Ev kadınları
- Potansiyel olarak obezite tehlikesi altındaki kişiler
- Temel hak ve özgürlükler konusunda bilinçlendirilmesi gereken kitle ve
- En önemlisi ebeveynleri boşanmış çocuklar

Eğitim müdürlüğü olarak ve bölgedeki eğitim sisteminin tüm yönlerinden sorumlu birim olarak, ebeveynleri boşanmış öğrencilerin farklı açılardan pek çok sorunları olduğunu gözlemledik. Anne-babaları boşandıktan sonra açıkça görülmektedir ki çocukların akademik başarısı düşmekte, davranış bozuklukları ortaya çıkmakta ve çocuklar kendilerini toplumdan dışlamaktadırlar. Bu noktada içinde buldukları durumun etkilerinden kaçınmalarını sağlamak için onları yönlendirmemiz, onlara rehberlik, danışmanlık veya mentorluk yapmamız gerekmektedir. Ebeveynler, akrabalar ve öğretmenler bu durumun kötü etkilerini azaltma konusunda çok etkili olmamaktadır. Dolayısıyla bir “mentor”un diğer tüm kişilerden daha iyi yardım edebileceğini düşünüyoruz. Bu noktada şu soru aklı gelmektedir: “bu en geniş grup için potansiyel mentor kim olabilir?”

Öğretmenlerle çalıştığımız için aklımıza gelen ilk kişiler “öğretmenler”dir. Fakat “sürekli aktif olarak çalışan öğretmenler”in hedef kitle için çok da etkili olmayabileceğini, çünkü bu çocukların bakış açısından bir öğretmen olarak görüleceğini düşündük. Mentorluk rolünün bir öğretmen, eğitmen ya da kolaylaştırıcınınkinden farklı olduğunu biliyoruz. Bu yüzden hedef grup tarafından aynı olduğu düşünülmemelidir, aksi halde planlandığı gibi yürümeyecektir.

Dolayısıyla, “emekli öğretmenlerle” çalışmanın çok iyi olacağına karar verdik. Bu kararın aşağıdakiler gibi pek çok sebebi vardır:

- Çocuklar ve ayrıca ebeveynleriyle ilgili yeterli tecrübeleri vardır.
- Bu etkinlik, onların “aktif şekilde yaşlanmalarına” yardım edecektir.
- Aynı zamanda toplumsal olarak dâhil olmuş olacaklar, bu da nesiller arası fayda sağlayacaktır.

4.2 Ulusal Bağlam

Türkiye, Avrupa Birliği’nin henüz resmi bir üyesi değildir:

- Müzakereler 3 Ekim 2005’te başladı ve süreç, eğer Türkiye’nin lehine ilerlerse, on yıldan fazla bir sürede tamamlanacaktır. ¹
- Toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlikleri yansıtan *Gender Inequality Index*, Türkiye için 0,360’tır, bu da 2013 endekslerine göre Türkiye’yi 149 ülkeden 69. Yapmaktadır.
- Türkiye’de parlamentodaki koltukların %14,2’si kadınlar tarafından doldurulmaktadır ve yetişkin kadınların yüzde 39’u en az eğitimin ikinci kademesine erişebilmiştir, bu oran erkekler için yüzde 60’tır.
- Her 100.000 canlı doğumda 20,0 kadın doğumdan kaynaklanan sebeplerden dolayı ölmektedir ve ergenlik döneminde doğum oranı 1000 canlı doğumda 30,9 doğuma denk düşmektedir.
- İş piyasasına katılım, erkeklerdeki %70,8’lik orana karşılık kadınlar için %29,4’tür. ²

Fatih Aydın

Beş yıldır Araştırma ve Geliştirme bölümünde çalışmaktadır. Bu sırada ekibiyle beraber İl Müdürlüğü adına pek çok ulusal ve uluslararası düzeyde proje yürütmüştür. Bunlardan bazıları: Hayatboyu Öğrenme Programı boyunca yürütülen 2 Comenius Regio Projesi, Gençlik Eylem 1.1, Grundtvig Workshop ve bir LDV Vespro projesi olmuştur.

Kaynaklar

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Accession_of_Turkey_to_the_European_Union
2. <http://www.tr.undp.org/content/turkey/en/home/countryinfo/>

5. Romanya –Alexandria, Teleorman

Teleorman Okul Teftiş Departmanı tüm düzeylerdeki eğitim kurumlarını koordine etmekte, bu kurumların eğitsel süreçleri, yönetsel organizasyonu ve insan kaynakları açısından çalışmalarını izleyip fikir vermektedir. Bölümün hedefleri ve misyonu şunları içermektedir: “Eğitim ve kurslar yoluyla eğitim programlarının niteliğini arttırmak” ve “Öğrenciler, öğretmenler ve yerel toplulukların temsilcileri için yaklaşımların hızlı evrilmesini sağlamak”. Bu kurum, iki ortak öğretim kurumuyla birlikte, profesyonel ve iyi organize edilmiş bir ortamda toplumun üyelerine eğitim verecek iyi donanımlı öğretmenler önermektedir.

21

5.1 Coğrafi ve Demografik Özellikler

Teleorman bölgesi, ülkenin güney kesiminde, Romanya ovasının ortasında, 44 kuzey paraleli ve 25 doğu meridyenin kesişiminde yer almaktadır. Teleorman bölgesinin sınırı, Romanya ile Bulgaristan arasındaki sınırı çizen güneydeki Tuna Nehri'ne kadar uzanır. Bölgenin güney kesiminin tümünden geçen Tuna Nehri, Bulgaristan ile sınır ötesi işbirliği fırsatlarını geliştirmede önemli bir rol oynar, bu yüzden burası için avantajlardan biri haline gelir.

Teleorman bölgesi, 5.790 km²'lik bir alana yayılır, ulusal seviyede orta ölçekteki bir idari bölge olarak 19. Sırada yer alır.

Ilıman karasal iklimi vardır, güney ovasına özgü olarak yüksek termal potansiyeli, kuraklık dönemlerinin eşlik ettiği az yağışlı (yaz süresince) zamanları vardır. Ovanın merkezi konumu doğu kesimdeki ılıman iklimle batıdaki karasal iklim arasında geçişsel özellik göstermesine yol açar.

Avantajlı bir özelliği yüksek derecede doğal verimlilik sunan bir toprağa sahip olmasıdır.

5.2 Sosyal Bağlam

Sosyoekonomik gelişme, diğer etkenlerle birlikte, Teleorman bölgesi düzeyinde kaydedilen demografik evrimlerden etkilenmektedir.

Bölge düzeyinde demografik göstergelere ilişkin genel eğilimler, nüfusta sürekli bir genel düşüşe işaret ediyor. Bazı küçük pozitif dalgalanmalar olmakla birlikte, sunulan gösterge değerler genel olarak negatif yöne doğru evriliyor.

Eğitim, sağlık veya sosyal hizmetler gibi alanlar, stabilizasyona ve demografik değer göstergelerinde büyümeye yol açan önlemleri iyileştiren müdahale alanlarından birkaçını oluşturur.

2011 yılında toplam ikamet eden kişi sayısı 393.164'tü, bunun 200.341'i kadındı. Kilometrekareye düşen ortalama insan sayısı ise 67,8'di. Demografik nüfusun yaşlanma süreci göstergelerine göre yaş grupları dağılımında 393.164 kişiden 50.640'ı 0-15 yaş aralığındadır, 228.928'i 16-59 ve 113.596'sı ise 60 ve üstü yaşlardadır.

Bölgedeki çalışan nüfustan 152.600 kişi (toplam nüfusun %38,18'i) ekonomik faaliyetlerde bulunmaktadır. Teleorman bölgesinin ekonomisini aşağıdakiler özetlemektedir:

- Önemli endüstriyel etkenlerin sürekli hareketi ve gelişimi; 2010 yılında sanayi büyüme iyileştirmesi,
- Büyük sayıda aktif olmayan ya da tam potansiyel çalışmayan sanayi kolları,
- Yiyecek endüstrisinin gelişimi,
- Endüstrinin otomasyonundan kaynaklı olarak orta düzeyde eğitim yeterliliği olan kişilerdeki yüksek işsizlik oranı,
- Endüstrideki otomasyon düzeyinin gerektirdiği, yüksek nitelikli insan kaynakları bulmakta yaşanan zorluk,
- Toprakların verimli oluşu, sürekli bir tarımsal gelişim ve bölge düzeyinde büyüyen bir alan olması,
- Yatırıma uygun arazilerin varlığı fakat kullanılmaması,
- Gençler ve sanayi kollarındaki işsiz kişiler arasında girişimci tarımın yokluğu.

22

Teleorman Okul Teftiş Departmanı bu proje boyunca, eğitimli kadronun ve mentorluk için teorik ve uygulamalı öğrenme amaçlı atölye çalışmalarının yardımıyla gelişime katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Ayrıca bu yeterliklere toplum düzeyinde enformel öğretim yoluyla değer verilmesini, gelecekteki toplum mentorları için yeni öğrenme fırsatları yaratılmasını ve kültürler arası deneyimin geliştirilmesini de hedeflemektedir.

Not: Bazı bilgiler, Alexandria 2014-2020 Belediye gelişim stratejisinden alınmıştır.

Birleşik Krallık -Bangor, Kuzey İrlanda

Kilcooley Women's Centre (KWC), 1995'teki ateşkesten bu yana Kuzey İrlanda'da fakir ekonomik altyapıdan gelen, sosyal haklardan yoksun katılımcılara kurslar ve yetişkin eğitimi sağlamak için çalışmaktadır. Gelenlerin çoğunun, eğitsel katılım ve yaşam şanslarının zararlı bir şekilde etkilendiği Kuzey İrlanda Çatışması'na (The Troubles) dayanan uzun dönem sorunları vardır.

KWC, özgüven inşa etme ve mekanizmaları destekleme yoluyla katılım ve müdahil olma konusundaki engelleri hedeflemeye yönelik çalışmaktadır. Katılımcılarda çatışma kaynaklı travma vardır, toplumdan dışlanmışlardır ve marjinalleşmişlerdir. Bu projede bizim ilgimiz, yetişkinlere yönelik mentorluk ve destek programlarının iyi uygulamalarının değişimine ve Avrupa'dan ortaklarla yapılan hareketlilikler yoluyla katılımı teşvik etmeye, toplum temelli bir mentorluk modeli geliştirmeye yöneliktir.

KWC Avrupa bağlamında ortak sorunlar konusunda farkındalık yaratacak ve çeşitlilik veya mentorluk yoluyla öğrenmeyi teşvik edecek seminerlerde, atölye çalışmalarında ve iyi uygulama ziyaretlerinde bulunmaya isteklidir.